

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Pārmaksātā solidaritātes nodokļa uzrādīšana darba devēja grāmatvedības uzskaitē

06.10.2022.

SATURS

Vispārējā informācija par pārmaksāto solidaritātes nodokli.....	3
Pārmaksātā solidaritātes nodokļa uzrādīšana darba devēja grāmatvedības uzskaitē ...	5
Normatīvie akti	7

Vispārējā informācija par pārmaksāto solidaritātes nodokli

Darba devējs solidaritātes nodokli maksā par saviem darbiniekiem valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – obligātās iemaksas) veidā.

Kad darba ņēmēja gada kopējie ienākumi pārsniedz attiecīgajam kalendāra gadam noteikto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta (turpmāk – obligāto iemaksu objekts) maksimālo apmēru, tad samaksātās obligātās iemaksas kļūst par solidaritātes nodokli un tiek izlietotas Solidaritātes nodokļa likumā noteiktajā veidā un daļēji atmaksātas.

Obligāto iemaksu objekta maksimālais apmērs sākot ar 2022.gada 1.janvāri ir noteikts 78 100,00 euro.

Tas nozīmē, ka valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kas ir veiktas no ienākumiem, kas pārsniedz obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, proti, no summas, kas pārsniedz 78 100 euro, ir solidaritātes nodoklis.

Solidaritātes nodokļa likme sākot ar 2021.gada 1.janvāri ir 25 %.

Solidaritātes nodokļa objektam taksācijas gadā piemēro tādu pašu obligāto iemaksu likmi, kāda tiek piemērota personas ienākumam līdz obligāto iemaksu objekta maksimālajam apmēram (78 100 euro).

Tātad, ja darba devējs obligātās iemaksas aprēķināja, piemērojot likmi 34,09 %, tad arī solidaritātes nodoklis jāaprēķina, piemērojot tādu pašu likmi.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) līdz pēctaksācijas gada 1.jūnijam aprēķina pārmaksātā nodokļa apmēru un Valsts ieņēmumu dienests līdz pēctaksācijas gada 1.septembrim veic nodokļa maksātājam pārmaksātā nodokļa atmaksu.

Atmaksājamo summu nosaka kā starpību starp taksācijas periodā samaksāto nodokli, piemērojot obligāto iemaksu likmi (atkarībā no tā kādiem sociālās apdrošināšanas veidiem darba ņēmējs tiek apdrošināts - vispārējā gadījumā 34,09 %) un rezumējošā kārtībā aprēķināto nodokli - piemērojot 25 % likmi.

Ja obligāto iemaksu likme tiek dalīta starp darba ņēmēju un darba devēju, kā tas noteikts likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 18.pantā, pārmaksātais **solidaritātes nodoklis tiek atmaksāts tikai darba devējam.**

Pārmaksāto solidaritātes nodokli atmaksā Valsts ieņēmumu dienests:

- novirzot tās citu darba devēja nodokļu parādu segšanai (ja tādi ir) vai
- ieskaita nākamo periodu maksājumos, vai
- pēc darba devēja pieprasījuma pārskaita norādītajā kredītiestādes kontā.

Pārmaksātā solidaritātes nodokļa uzrādīšana darba devēja grāmatvedības uzskaitē

Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī.

Finanšu pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidējas sabiedrības un lielas sabiedrības gada pārskatam – arī par naudas plūsmu.

Atspoguļojot grāmatvedībā pārmaksāto solidaritātes nodokli jāievēro finanšu pārskatu sagatavošanas vispārīgie principi:

- bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos summas norāda pēc uzkrāšanas principa, proti, ieņēmumus un izdevumus norāda, ņemot vērā to rašanās laiku, nevis naudas saņemšanas vai izdošanas laiku;
- ar pārskata gadu saistītos ieņēmumus un izdevumus norāda neatkarīgi no maksājuma vai rēķina saņemšanas datuma. Izmaksas saskaņo ar ieņēmumiem attiecīgajos pārskata periodos;
- bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos summas norāda, ņemot vērā saimniecisko darījumu saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu.

Darījumu uzrādīšanai grāmatvedībā uzņēmums lieto tādu kontu plānu, lai gada pārskata sastāvdaļas varētu sastādīt atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 1.pielikumam "*Bilances shēma*" un 2.pielikumam "*Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu veidiem)*" vai 3.pielikumam "*Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu funkcijas)*".

Atkarībā no tā, vai pārmaksāto solidaritātes nodokli novirzīs citu darba devēja nodokļu parādu segšanai vai pārskaitīs darba devēja kredītiestādes kontā, minēto darījumu uzrādīšanai grāmatvedības reģistros var lietot šādus kontus:

- 1) bilances kontu shēmas aktīvā:
 - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteni "Nauda";
 - iedaļas "Apgrozāmie līdzekļi" posteni "Citi debitori"
- 2) bilances kontu shēmas pasīvā:
 - iedaļas "Īstermiņa kreditori" posteni "Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas";
- 3) peļņas vai zaudējumu aprēķinā:
 - posteni "Ieņēmumi no pārējās saimnieciskās darbības".

Pārmaksātais solidaritātes nodoklis

Lai finanšu pārskats sniegtu patiesu un skaidru priekšstatu par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, **pārmaksātais solidaritātes nodoklis ir iegrāmatojams debitoru sastāvā un jāatzīst par uzņēmuma ieņēmumiem**, un jāietver atbilstošā tā pārskata perioda peļņas vai zaudējuma aprēķina ieņēmumu postenī, kad šī pārmaksa saņemta.

1.piemērs

Atbilstoši VSSA sniegtajai informācijai, SIA "X" Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas sadaļas "Maksājumi" laukā "Neattiecinātās iemaksas" 2022.gada 3.augustā uzrādīts obligāto iemaksu samazinājums (solidaritātes nodokļa pārmaksa par 2021.gadu) 3 500,00 euro.

Aprēķināto pārmaksāto solidaritātes nodokli pārmaksas rašanās brīdī (2022.gadā) grāmatvedībā uzrāda šādi:

D "Citi debitori" 3 500,00 euro

K "Ieņēmumi no pārējās saimnieciskās darbības" 3 500,00 euro

2.piemērs

Valsts ieņēmumu dienests pēc SIA "X" pieprasījuma 2022.gada 18.augustā veicis pārmaksātā solidaritātes nodokļa 3 500,00 euro atmaksu SIA "X" kredītiestādes kontā. Saņemto pārmaksu grāmatvedībā uzrāda bilances postenī "Nauda" un samazina attiecīgajā debitoru postenī "Citi debitori" uzrādīto solidaritātes nodokļa pārmaksu.

D "Nauda" 3 500,00 euro

K "Citi debitori" 3 500,00 euro

3.piemērs

SIA "Y" par 2021.gadu ir pārmaksātais solidaritātes nodoklis 700,00 euro un pievienotās vērtības nodokļa parāds 1 250,00 euro. Valsts ieņēmumu dienests pārmaksāto solidaritātes nodokli 700,00 euro novirza pievienotās vērtības nodokļa parāda segšanai. Ja solidaritātes nodokļa pārmaksa tiek novirzīta nodokļu parādu segšanai (nodokļu ieskaits), samazina attiecīgo bilances debitoru postenī un kreditoru saistību postenī "Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas" uzrādīto nodokļu parādu summu.

D "Nodokļi un valsts sociālās

apdrošināšanas obligātās iemaksas" (norēķini par PVN) 700,00 euro

K "Citi debitori" 700,00 euro.

Normatīvie akti

- Solidaritātes nodokļa likums
- Likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu"
- Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums
- Grāmatvedības likums
- Ministru kabineta 2000.gada 2.maija noteikumi Nr. 164 "Kārtība, kādā tiek aprēķinātas un atmaksātas pārmaksātās valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas un aprēķināts un pārskaitīts solidaritātes nodoklis"
- Ministru kabineta 2021.gada 21.decembra noteikumi Nr.877 "Grāmatvedības kārtošanas noteikumi"

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 01.09.2020.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 06.10.2022.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"